

Vestavind Kraft AS
Bukta
6823 SANDANE

Vår dato: 16.11.2017
Vår ref.: 201704187-7
Arkiv: 517
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hilde Aass

Vestavind Kraft AS, Bremanger kommune, Sogn og Fjordane – godkjenning av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan for Okla vindkraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til oversendt detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan for Okla vindkraftverk av 23.06.17 i Selje kommune, Sogn og Fjordane fylke. Vestavind Kraft AS oversendte mindre endringer i planene i brev av 01.11.17. NVE har behandlet saken med hjemmel i vilkårene for detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) gitt i anleggskonsesjon av 17.12.13, post 12 og 13.

Bakgrunn

NVE ga 17.12.13 Vestavind Kraft AS konsesjon til å bygge og drive Okla vindkraftverk. Det ble gitt konsesjon til et anlegg med samlet installert effekt inntil 21 MW. Vedtaket ble påklaget, og oversendt Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse. OED stadfestet NVEs vedtak den 12.06.15.

I henhold til konsesjonen post 12 og 13 skal det utarbeides en detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan, som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. NVE mottok detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan for Okla vindkraftverk 23.06.17.

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 17.12.13 post 12 og 13 godkjenner NVE fremlagte detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan av 23.06.17 og 01.11.17, for bygging av Okla vindkraftverk i Selje kommune.

NVEs vedtak forutsetter at fremlagte planer er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen.

Vilkår for godkjenning av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan:

- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Entreprenører skal gjøres kjent med miljø-, transport- og anleggsplan, detaljplan og dette vedtaket.

- Dersom virksomheten avdekker avvik som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.
- Midlertidig anleggsvei opp til Kristianura godkjennes med vilkår om:
 - Eksisterende vei skal ikke utvides mot vassdraget.
 - Det skal utarbeides en plan for tilbakeføring av ny midlertidig vei. Planen skal godkjennes av NVE før anleggsarbeidene avsluttes.
- Det skal utarbeides en plan for etablering og istandsetting av massetakene. I planen skal det vurderes om steinbruddet i Borgundvåg kan benyttes. Planen skal forelegges grunneiere og kommunen, og godkjennes av NVE før arbeidet med massetakene starter.
- Det skal utarbeides en plan for istandsetting av riggområdet og oppstillingsplassene. Planen skal blant annet beskrive behovet for areal i forbindelse med drift og vedlikehold av anlegget. Planen skal godkjennes av NVE før anleggsarbeidene avsluttes.
- Det skal utarbeides en plan for etablering og tilbakeføring av området for mellomagringsplass av vindturbinkomponenter utenfor planområdet. Planen skal utarbeides i samråd med kommunen og grunneiere, og godkjennes av NVE før anleggsstart.

NVE understreker at planene ikke skal fravikes uten NVEs godkjenning. Planene gjelder for bygging, drift og vedlikehold av anlegget. NVE kan stille krav om ytterligere detaljering og dokumentasjon for hele eller deler av anlegget ved senere tidspunkt.

NVE vil følge opp anlegget med tilsyn med hjemmel i energiloven kapittel 10.

Høring og merknader

NVE inviterte til høringsmøte i Selje kommune 05.07.17. Ordfører, rådmann og representanter fra tiltakshaver samt grunneiere i tilknytning til adkomstveien var tilstede. NVE orienterte om den videre prosessen for NVEs behandling og oppfølging av vindkraftprosjekter i planleggings- og byggefasen. Tiltakshaver orienterte om status i prosjektet. Det ble gitt anledning til å komme med kommentarer og spørsmål, samt mulighet til å sende inn ytterligere merknader til saken innen 31.08.17. I etterkant av møtet ble området befart.

Det fremgår av MTA at planene er utarbeidet i samråd med Selje kommune og grunneiere/rettighetshavere, jf. krav i konsesjonen. NVE har lagt til grunn at relevante høringsinstanser har vært involvert i prosessen i forbindelse med utarbeidelsen av planene, herunder Forsvarsbygg, Meteorologisk institutt, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Bremanger kommune og grunneiere. NVE valgte derfor kun å sende saken på høring til et begrenset utvalg, herunder kommunen, Sogn og Fjordane fylkeskommune og Fylkesmann i Sogn og Fjordane.

Selje kommune har uttalt seg til saken i vedtak av 31.08.17. De skriver at de ikke merknader til planene.

Meteorologisk Institutt (MET) skriver i uttalelse av 02.08.17 at de har vært i dialog med tiltakshaver og kommet frem til endringer som er akseptable. De har ingen merknader til prosjektet.

Margarethe og Åge Årseth (g.nr. 5, b.nr. 18 og 28) skriver i uttalelse av 11.08.17 at de er bekymret for hva etablering av adkomstvei nær Storelva vil ha å si for de som bor lenger nede ved elva. De skriver at endringer lenger opp langs elva vil kunne gi økt vannføring. De ønsker at det gjennomføres en konsekvensanalyse for virkninger av endringer i vannføring som følge av etablering av adkomstvei.

Borgdunvåg Jordsameige v/Atle Beitveit skriver i brev av 11.08.17 at de ønsker at den konsesjonsgitte traseene for adkomstvei legges til grunn for detaljprosjekteringen.

NVE mottok endringer til planene i brev av 01.11.17. NVE har vurdert endringene til å være mindre justeringer av prosjektet og i større grad å være i tråd med konsesjonen. NVE har derfor valgt å ikke sende de på høring. Etter NVEs vurdering danner MTA og detaljplan, sammen med søknaden med konsekvensutredning, merknader, møter, befarings og andre opplysninger et tilfredsstillende grunnlag for å treffe vedtak i saken. NVE anser saken som tilstrekkelig opplyst, jf. forvaltningsloven § 17.

NVEs vurderinger

Formålet med en detaljplan er å konkretisere utbyggingsplanen for vindkraftverket innenfor de rammene som er gitt i konsesjonen. Planen skal gi en teknisk beskrivelse av anleggene som skal bygges, og eventuelle endringer i tiltaket sine virkninger for miljø og samfunn, dersom utbyggingsløsningen i detaljplanen er endret sammenlignet med den utbyggingsplanen, som ble lagt til grunn i konsesjonsprosessen. Detaljplanen skal legges til grunn for miljø-, transport- og anleggsplanen.

Formålet med en MTA er å sikre at det tas miljø- og landskapshensyn under bygging og drift av anlegget. Vurderingene i planen skal baseres på miljøinformasjon som er kommet frem i konsesjonsprosessen.

I det følgende presenteres NVEs vurdering av MTA og detaljplan for Okla vindkraftverk for de temaer som anses relevante i saken.

Endelig utbyggingsløsning

Det fremgår av planene at endelig utbyggingsløsning vil bestå av 6 vindturbiner av typen Vestas V-112 3,45-3,6 MW. Samlet installert effekt i anlegget vil bli 21 MW. Navhøyden til fem av vindturbinene vil være 94 meter og én vil være på ca. 85 meter, avhengig av endelig plassering. Lengden på internveiene vil være på ca. 1,8 km. Turbinplasseringene og internveiene er i liten grad endret sammenlignet med den utbyggingsplanen, som ble lagt til grunn i konsesjonsprosessen, foruten at de tre turbinplasseringene vest for høyde 406 moh. er fjernet.

Traseen for adkomstveien er endret. Endelig trasé fremgår av planer oversendt i brev av 01.11.17. Ny trasé vil hovedsakelig følge den konsesjonsgitte traseen, men vil kun ha en elvekryssing sammenlignet med tre i anleggskonsesjonen. Traseen går langs sørsiden av elva og krysser elva i det nordre partiet. Det søkes om å få godkjent en buffersone på +/- 50 meter fra senterline. Adkomstveien er avklart med berørte grunneiere.

Etter NVEs vurdering er det positivt at nærføring til Storelva og eksisterende bebyggelse unngås i forbindelse med etablering av adkomstveien. I tillegg er antall elvekryssinger minimert. NVE registrerer at tiltakshaver har tatt hensyn til innspillene i høringen.

Det søkes om en midlertidig adkomstvei med lengde på ca. 700 meter fra avkjørsel fra fylkesvei frem til påhugg på ny adkomstvei sørvest for Kristianura. Begrunnelsen for veien er å få transportert anleggsmaskiner opp til massetaket ved Kristianura. Massetaket vil benyttes for å bygge anleggsveien opp til planområdet. De første 400 meterne av veien er allerede etablert og vil oppgraderes og utvides på enkelte steder. Strekningen med ny vei vil tilbakestilles etter prosjektet er ferdig bygd.

NVE konstaterer at den midlertidige veien vil etableres nær Storelva og eksisterende bebyggelse. I følge tiltakshaver tilsier behovet for oppgradering av eksisterende vei, at det ikke vil være nødvendig med egne tiltak for å sikre elva. NVE forutsetter at det gjennomføres erosjonssikringstiltak, dersom det skulle vise seg å være nødvendig, og at det oppnås minnelig avtale med berørte grunneiere. NVE vil

sette vilkår om at veien ikke skal utvides mot vassdraget, og at det skal utarbeides en plan for tilbakeføring av ny midlertidig vei skal godkjennes av NVE før anleggsarbeidene avsluttes.

Detaljplanen for Okla vindkraftverk viser hvordan anlegget planlegges bygget. Detaljplanen er lagt til grunn for miljø-, transport- og anleggsplanen, jf. post 13 i konsesjonen. Det fremgår av MTA at Selje kommunen, relevante myndigheter og grunneiere har vært involvert i prosessen. NVE mener at detaljplanen gir god oversikt over arealbruken for tiltaket.

Etter NVEs vurdering medfører ikke utbyggingsløsningen som er lagt fram nye vesentlige virkninger for miljø og samfunn, men vil i stedet redusere inngrepet sammenlignet med konsesjonsgitt utbyggingsløsning. NVE konstaterer at endringene er i tråd med konsesjonen.

Annen arealbruk, herunder massetak og riggområde, er kommentert i kapittelet «Arealbruk» i teksten under.

Terrengbehandling

I MTA er det utarbeidet et eget kapittel som omhandler terrenginngrep og istandsetting. Kapittelet tar for seg hovedprinsipper for veibygging og landskapstilpasning, og gir føringer for anleggsarbeidet. NVE mener en slik prinsipiell tilnærming er viktig for prosjekter som strekker seg over store områder der det er vanskelig å gå inn i alle detaljer. Basert på erfaring fra tidligere gjennomførte prosjekter er NVEs vurdering at gode løsninger oppnås når målet defineres og ikke låses av detaljprosjektering i tidlig fase. NVE mener at kapittelet som omhandler terrenginngrep og istandsetting for Okla vindkraftverk i all hovedsak utgjør et tilstrekkelig verktøy for å sikre gode terrengutforminger i landskapet. NVE har satt egne vilkår knyttet til utforming og istandsetting for de tiltak hvor NVE mener dette mangler. NVE forutsetter at prinsippene som er beskrevet i det nevnte kapittelet følges under anleggsarbeidet.

Arealbruk

I miljø-, transport- og anleggsplanen (MTA) av 23.06.17 og i endringer til planene av 01.11.17 presenteres permanente og midlertidig arealbruk i forbindelse med etablering av Okla vindkraftverk. NVE har gjort følgende vurderinger av planlagt arealbruk.

Det fremgår av MTA at det først og fremst planlegges å benytte seg av masser, som vil hentes fra Kristianura i forbindelse med etablering av adkomstveien. Det kan også være aktuelt å benytte seg av masser fra steinbruddet i Borgundvåg. I planendringene av 01.11.17 fremgår det at det også tas høyde for etablere et massetak i planområdet. I detaljplanen er det skissert et forslag til lokasjon, og tiltakshaver skriver at de vil utarbeide egen plan for massetaket i planområdet, som vil avklares med grunneierne. NVE vil sette vilkår om det skal utarbeides en plan for etablering og istandsetting av massetakene. I planen skal det fremgå om det er vurdert å benytte masser fra det eksisterende steinbruddet i Borgundvåg.

Det fremgår av planene at det vil etableres et riggområde på ca. 1000 m² inne i planområdet. I tillegg vil det vil være behov for et planert området på ca. 2000 m² til oppstillingsplass for kran ved hver vindturbin. Tiltakshaver skriver at oppstillingsplassene vil følge terrengformasjonene, og at overgangen mellom oppstillingsplassene og det omkringliggende terrenget skal gi rom for vegetasjonsetablering. Vindturbinbladene vil bli lagret på utsiden av oppstillingsplassene på midlertidige bukker. NVE konstaterer at riggområde og kranoppstillingsplasser er beskrevet som permanent arealbruk i MTA. Etter NVEs vurdering vil det være behov for store arealer i forbindelse med installasjon av vindturbinene. Omfanget av areal avhenger av vinturbinstørrelse og installasjonsteknikk og -metode. NVE forutsetter at anleggsarbeidene planlegges og gjennomføres slik at varige sår i terrenget minimaliseres, og at areal til riggområdet og kranoppstillingsplassene reduseres i den grad det er mulig. NVE forutsetter at

riggområdet og kranoppstillingsplassene så langt det er mulig tilbakeføres og istandsettes etter anleggsfasen er ferdig. NVE vil sette vilkår om at det utarbeides en plan for istandsetting av riggområde og oppstillingsplasser for å redusere permanent arealbruk og etablere vegetasjon hvor det er mulig. Planen skal blant annet beskrive behovet for opparbeidet areal i forbindelse med drift og vedlikehold av anlegget. Planen skal godkjennes av NVE før anleggsarbeidene avsluttes.

I planene er det foreslått en lokasjon for mellomlagringsplasser i nærheten av kaianlegget for ilandføring av vindturbinkomponenter. NVE har lagt til grunn at mellomlagringsplassen ikke omfatter permanent arealbruk, men vil tilbakeføres etter avsluttet anleggsfase. NVE vil sette vilkår om at det skal utarbeides en plan for etablering og tilbakeføring av området for mellomlagringsplass av vindturbinkomponenter utenfor planområdet. Planen skal utarbeides i samråd med kommunen og grunneiere, og godkjennes av NVE før anleggsstart.

Tiltakshaver har beskrevet flere tiltak utenfor planområdet. Tiltak som omfatter permanent arealbruk og som ikke er omfattet av anleggskonsesjon, herunder parkeringsplass og kaianlegg, skal avklares og godkjennes av kommunen.

Tiltakshaver skriver at et kontrollrom vil plasseres i nærhet til transformatorstasjonen ved fylkesveien. Det er lagt ved en skisse av kontrollrommet. Tiltakshaver opplyser om at endelig arealbruk til transformatorstasjon og kontrollrom vil presenteres i egen MTA, som utarbeides av nettselskapet.

Støy og skyggekast

Det er gjennomført oppdaterte støy- og skyggekastberegninger for Okla vindkraftverk. Kildestøynivået for Vestas V112 3,6 MW er på 106,9 dBA ved vindstyrke på 8 m/s ved 10 meters høyde, som tilsvarer 10 m/s ved navhøyde (85 og 94 meter over bakken). Det fremgår av beregningene, at ingen boliger med støy- og skyggekastfølsomt bruk ligger over anbefalte grenseverdier.

Kulturminner

I konsesjon av 17.12.13, post 13 «Miljø-, transport- og anleggsplan», står det at planen skal inneholde en beskrivelse av hvordan landskaps- og miljøforhold skal ivaretas i anleggs- og driftsperioden, herunder hensyn til eventuelle automatisk fredete kulturminner i området. I avsnitt to står det at undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 skal være oppfylt før MTA blir godkjent.

Sogn og Fjordane fylkeskommune gjennomførte de nødvendige registreringene i perioden 13.-23.09.16. Det ble registrert ett automatisk freda kulturminne rett nord for Storelva. Kulturminnet er et ildsted datert til mellom år 1440 og 1630 e.Kr. Det ble også registrert flere kulturminner fra nyere tid, herunder omfattende spor etter torvuttak, tufter og husmurer, i nær tilknytning til planlagt adkomstvei.

Det fremgår av planen at tiltaket ikke vil komme i direkte konflikt med det automatisk freda kulturminne. Tiltakshaver opplyser om at det vil etableres en buffersone på fem meter rundt nyere tids kulturminner, som befinner seg nær planlagt adkomstvei, i anleggsperioden. Etter NVEs vurdering vil dette hindre at plassering av adkomstveien og anleggsarbeidene kommer i direkte konflikt med de registrerte nyere tids kulturminnene. De opplyser i MTA at dersom det blir påvist funn i anleggsfasen, vil arbeidet stanses og kulturminnemyndighetene de kontaktes. NVE konstaterer at undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 er oppfylt for tiltaket, jf. post 13 i anleggskonsesjonen av 17.12.13.

Naturmiljø og naturmangfoldloven kapittel II

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Forvaltningen skal i sine vedtak redegjøre for,

samt synliggjøre den kunnskap og de virkninger et tiltak vil få for naturmangfoldet, og hvordan dette har påvirket beslutningen.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen og konsesjonsvedtak av 17.12.13. Etter NVEs vurdering er de innsendte planene innenfor de rammene som er vurdert i konsesjonsprosessen. NVE har i forbindelse med behandlingen av MTA gjort søk i Artskart og Naturbase for å sikre at den kunnskapen som ligger til grunn er korrekt og oppdatert. Vurderingene i konsesjonsbehandlingen bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket. De legges derfor til grunn for dette vedtaket.

I konsesjon av 17.12.13, post 13 «Miljø-, transport- og anleggsplan», står det at planen skal inneholde en beskrivelse av hvordan landskaps- og naturtyper skal ivaretas i anleggs- og driftsperioden, herunder hensyn til terrengdekkende myr og kystlynghei, og til det verna Dalbøvassdraget. I tillegg skal planen omtale hvordan konsesjonær kan mellomlagre drivstoff og olje for å minimere risiko for forurensing av det freda vassdraget.

I miljø-, transport- og anleggsplanen presenteres flere tiltak for ivaretagelse av myr og kystlynghei. Det fremgår av planen at viktige forekomster av orkidearter og sanddynene ved utløpet av elva i tilknytning til vernet av Dalbøvassdraget ikke blir berørt. NVE mener prinsippene for å hindre forurensing av vassdraget og minimere risiko for uønskede hendelser er tilstrekkelig beskrevet i MTA.

Etter § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. MTA konkretiserer de tiltakene som gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet, blant annet gjennom bruk av stedegen masse til revegetering av myr. Det skal ikke gjødsles ved kystlynghei. I de tilfeller hvor myr skal saneres skal man bevare myrtorven og legge den tilbake for å reetablering av myra. Kostnadene for dette dekkes av Vestavind Kraft AS eller entreprenør etter egne avtaler. Kravene i § 11 anses derfor som oppfylt.

I henhold til § 12 i naturmangfoldloven skal det for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Den innsendte planen sikrer at arbeidene blir utført på en god måte for å hindre skade på naturmangfoldet ved gi rom for detaljtilpasning av terrenginngrep innenfor rammene designmanualen gir. Etter NVEs vurdering utgjør MTA for Okla vindkraftverk et godt grunnlag for å ta gode valg knyttet til driftsmetoder og teknikk for å unngå eller begrense skade på naturmiljøet. NVE mener arbeidet med MTA og rutinene i planen gjør at de samfunnsmessig beste driftsmetodene og teknikkene benyttes.

Annet

For anlegg for produksjon av elektrisk energi med konsesjon etter energiloven, gjelder ikke krav om utarbeidet reguleringsplan, jf. plan- og bygningsloven § 12-1 tredje ledd, men anlegget må avklares mot kommuneplanens arealdel og eventuelle reguleringsplaner før anleggsarbeidet kan igangsettes. Slik avklaring kan enten skje gjennom planendring, ved at tiltakshaver søker om dispensasjon eller ved at Olje- og energidepartementet bestemmer at konsesjonen etter energiloven skal ha virkning som statlig arealplan, jf. plan- og bygningsloven § 6-4 første og annet ledd.

Byggesaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven gjelder i det vesentligste ikke for tiltak etter energiloven, jf. byggesaksforskriften § 4-3 første ledd bokstav c. Bestemmelsene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5) og krav til produkter (§ 29-7) med tilhørende deler av byggt teknisk forskrift (TEK10) gjelder så langt de passer for tiltak med konsesjon etter energiloven.

Når anlegget er ferdig bygget, skal konsesjonæren sørge for at kommunen får tilsendt nødvendige opplysninger om tiltakets plassering, slik at det offentlig kartverket kan ajourføres, jf. byggesaksforskriften § 4-3 siste ledd og plan- og bygningsloven kapittel 2 om krav om kartgrunnlag og stedfestet informasjon.

NVE forutsetter at tiltakshaver har fremskaffet nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidet starter. NVE ber tiltakshaver underrette grunneiere og rettighetshavere om dette vedtaket. Underretningen skal etter forvaltningsloven gi opplysninger blant annet om klageadgang, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter. Kopi av vedtaket skal følge underretningen. Kopi av underretningen skal sendes NVE.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra det tidspunkt denne underretningen er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Forsvarsbygg
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Meteorologisk institutt
Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane
Selje kommune
SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE
Sogn og Fjordane Turlag
Vestavind Kraft AS v/Arnar Kvernevik
Vestavind Kraft AS v/Stig Svalheim